

Informácia pre spotrebiteľov – Zvýšená opatrnosť pri kúpe vianočných svetelných reťazcov

Na základe každoročných negatívnych zistení v sortimentnej skupine vianočných svetelných reťazcov Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) odporúča spotrebiteľom, aby pri ich nákupe venovali náležitú pozornosť a uprednostnili predajcov so stálym miestom predaja pre prípadnú možnosť reklamácie výrobku. Spotrebiteľia by si mali pred kúpou výrobku nechať tento rozbaľiť a predviesť a vyžiadať doklad o kúpe. Návod na použitie, podmienky záruky a iné informácie pre spotrebiteľa **musia byť v slovenskom jazyku**.

Odporúčame spotrebiteľom, aby si pri nákupoch vianočných svetelných reťazcov všimli najmä:

- údaj o výrobcovi, dovozcovi,
- označenie CE,
- návody na používanie,
- informácie o vhodnosti výrobku pre vnútorné alebo vonkajšie použitie,
- samotné vyhotovenie svetelného reťazca:
 - dĺžka kábla medzi vidlicou a prvou objímkou musí byť min. 1,5 m,
 - vonkajší priemer vodičov s izoláciou cca 1,5 mm,
 - pri reťazcoch aj na vonkajšie použitie stupeň ochrany proti vode (min. IP 44),
 - pevnosť reťazca (káblom, zariadenia na zmenu režimov svietenia, prírodnej šnúry a pod.).

Pre ochranu spotrebiteľov uvádzame, že zoznam doteraz zistených typov svietiacich reťazcov, ktoré boli kvalifikované ako nebezpečné výrobky a ktoré SOI zistila na trhu v Slovenskej republike v predchádzajúcich predvianočných obdobiach, je možné nájsť na web stránke: <https://www.soi.sk/sk/Nebezpecne-vyroby/Narodny-trh-SR.soi>.

Kontrola bezpečnosti

SOI každoročne vykonáva kontroly zamerané na overenie, či vlastnosti svetelných vianočných reťazcov, ktoré deklarujú ich výrobcovia, naozaj zodpovedajú skutočnosti a či sú z hľadiska ich technického vyhotovenia bezpečné. Svetelné reťazce patria medzi výrobky, ktoré **predstavujú zvýšené riziko ohrozenia bezpečnosti**, na ktorého zmiernenie alebo odstránenie sú ustanovené základné požiadavky v Nariadení vlády SR č. 148/2016 Z. z. o sprístupňovaní elektrického zariadenia určeného na používanie v rámci určitých limitov napätia na trhu a v Nariadení vlády SR č. 127/2016 Z. z. o elektromagnetickej kompatibilite a v príslušných technických normách. V prípade vianočných svetelných reťazcov, pokiaľ ide o nebezpečenstvo úrazu elektrickým prúdom alebo vzniku požiaru, ide o technickú normu STN EN 60598-1 Svietidlá. Časť 1: Všeobecné požiadavky a skúšky v spojení s STN EN 60598-2-20 Osobitné požiadavky. Svetelné reťazce.

Na posúdenie bezpečnosti a zhody s predpísanými technickými vlastnosťami bolo na prelome roku 2018/2019, t. j. v čase, kedy sa vianočné svetelné reťazce v ponuke pre spotrebiteľa nachádzajú v najväčšom počte, odobraných spolu **18 druhov** svetelných reťazcov.

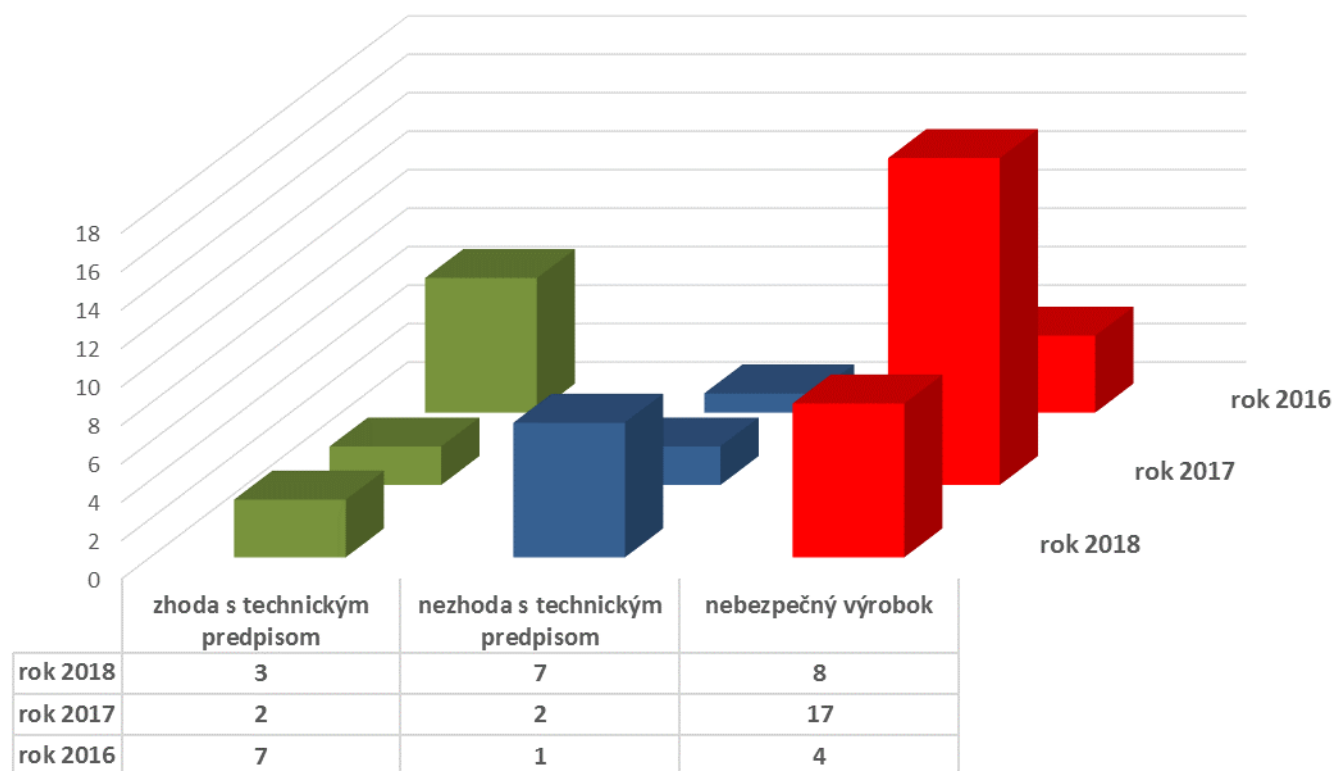
Na základe výsledkov skúšok vykonaných v akreditovanom laboratóriu:

- **8 druhov** bolo **nebezpečných**, t. j. tieto výrobky mali také technické nedostatky, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť alebo zdravie spotrebiteľov,
- **7 druhov** nebolo v zhode s predpísanými požiadavkami technických predpisov,
- **3 druhy** vyhoveli stanoveným technickým požiadavkám v odskúšaných parametroch.

Najčastejšie zistené nedostatky pri nebezpečných výrobkoch boli:

- nevyhovujúci prierez vodičov,
- nevyhovujúca izolácia,
- nedostatočné pripevnenie vodičov k zariadeniu na zmenu režimov svietenia,
- zariadenia na zmenu režimov svietenia mali nedostačujúcu konštrukciu (ľahko rozoberateľné – prístup k živým častiam),
- nedostatočná dĺžka kábla medzi vidlicou a prvou objímkou,
- nedostatočná ochrana proti vode,
- nedostatočná ochrana proti horeniu.

Grafické porovnanie výsledkov skúšok vianočných svetelných reťazcov za posledné 3 roky t. j. rokov 2016, 2017 a 2018.

Situácia v plnení technických požiadaviek v sortimentnej skupine výrobkov vianočné svetelné reťazce sa v roku 2017 oproti roku 2016 výrazne zhoršila. Takmer 81 % druhov odobraných na posúdenie bezpečnosti a zhody s technickými požiadavkami malo také technické nedostatky, ktoré by mohli mať za následok ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia spotrebiteľov. V roku 2018 sa situácia mierne zlepšila, no napriek tomu 44 % druhov, ktoré SOI odobrala na posúdenie ich bezpečnosti, bolo nebezpečnými výrobkami.

Vzhľadom na to, že výsledky kontrol vianočných svetelných reťazcov neustále preukazujú veľmi neuspokojivú úroveň v plnení technických požiadaviek a spolu s veľkým počtom notifikácií tejto sortimentnej skupiny výrobkov v systéme Rapex (za posledné tri roky viac ako 100 notifikácií), vymedzuje SOI pokračovať v kontrolách týchto výrobkov aj v budúcnosti.